

Sursa: "POPESCU"
25.07.1974
Casa: "LILIACUL"
Participă: 100

C.N.S.A.S. 00133/25.07.1974
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

264

NOTA INFORMATIVA
=====

Indicant

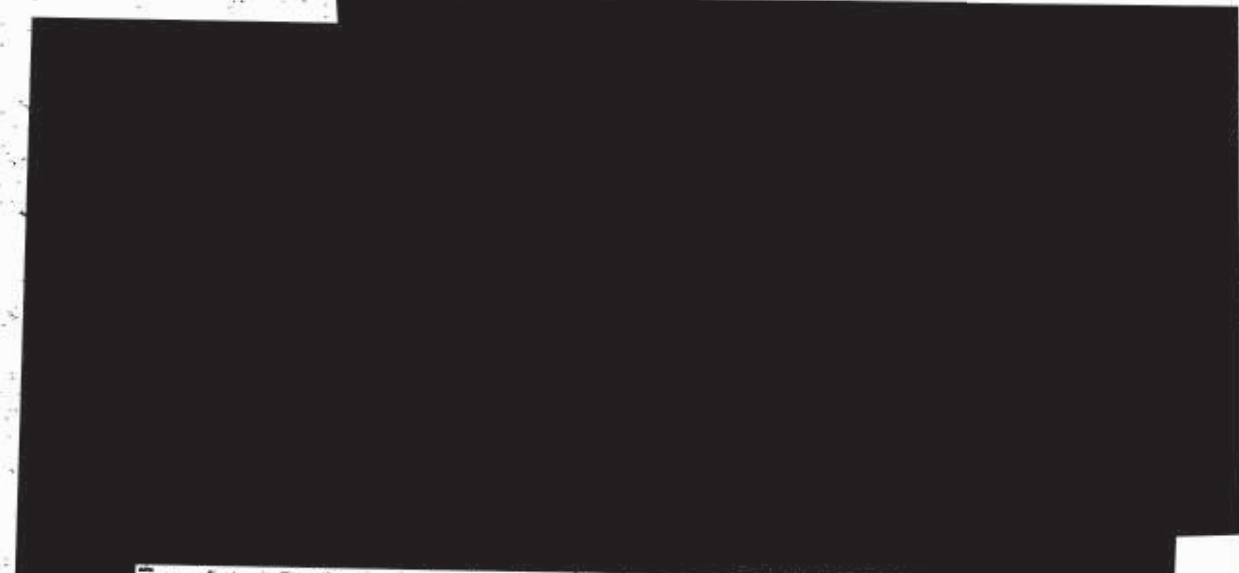
P.: Este plecat din localitate, este dus la băi, mi se pare la Govora și acum este la părinții lui acasă la Reșița, însă în legătură cu Horvath, în urma discuției pe care am avut-o ultima oară, am căutat să elucidez legătura, mai bine zis aparentul deza-cord pus pe seama anumitor intenții, pe de o parte ale soției, pe de altă parte anumitor idei pe care le are Horvath și m-am ghidat pe această linie privind elucidarea acestei legături. Și m-am ... am discutat și cu el, am discutat și cu ea, cunoscându-i de atâția ani misam putut da seama de ce a acționat așa și așa în cutare și cutare situație și m-am dus pe acest fir gin-dindu-mă că de ce de exemplu sau care este motivul

M-am gândit în primul rînd, cum v-am spus și data trecută, la niște motive ideologice care ar putea să existe și există bineînțeles, în capul lui Horvath. Soția lu cunoscînd aceste idei ale lui, cunoscînd unele activități pe care el le duce zi de zi la școala maghiară unde-și prestează serviciul sau în societate în general, deci cunoscînd soția aceste probleme pe care el le are zi de zi, ar putea să-l țină în șah cu o anumită problemă pe care întotdeauna poate să i-o pună pe tapet, deci să îl țină în frâu cu această problemă pe care ea c știe. Am vrut să văd care este această problemă, ce problemă importantă ar putea să aibă el cu care soția sa ar putea să-l țină în frâu? Pentru aceasta am încercat să pătrund cît mai adînc în relațiile care există între ei doi, în antura-jul ei și în anturajul lui.

In sch schimb a trebuit să constat că nu domnul Horvath este întotdeaa-una acela care vin, cu idei noi în ce a ce privește activitatea aceasta "laborioasă" pe care el o produce și o conduce tot timpul în sinul societății maghiare din județ. Aș vrea să vă aduc aici o serie de argumente care să întărească afirmația mea. În sensul că doamna Horvath este aceea care de multe ori îi dă idei, de multe ori este ea aceea care îi atrage atenția asupra unui lucru mic, a unui lucru neînsemnat care să scoată în evi-dență o idee cu care să poată exprima ceva în favoarea lor. Mi-au venit în minte o serie de elemente pe care le-am știut eu de mult și le-am reanalizat pentru că le știu de mult timp și acum ni-am dat seama, am legat firul evenimentelor. Atunci cînd, de exemplu, în acea piesă de teatru memorabilă "Invățăto-re", în care doamna Horvath a dat cu piciorul în pămînt și a spus: "Acest pămînt maghiar", atunci ea a fost aceea care a venit cu această idee, Horvath preluînd-o de la ea și întărînd-o după aceea cu fiecare piesă de teatru și scoțînd-o mai bine

265

în evidență, însă ea a fost aceea care i-a dat ideea. Aceasta a confirmat-o chiar și el și a confirmat-o și ea în discuțiile avute în cadrul acestei trupe de teatru. Ea este în primul rând o colaboratoare activă a lui în activitatea pe care el o depune și nu numai o colaboratoare, dar chiar o inițiatoare în ceea ce privește aceste idei de divergență cu buna conviețuire între noi și unguri. Tot în această idee, îmi aduc aminte că tot la o ieșire de aceasta, și vă spun mai exact unde, a fost la ieșirea de la Nimigea, atunci când domnul Horvath a fost bolnav, doamna a fost aceea care a preluat practic conducerea și prezentarea piesei de teatru. Și atunci a venit cu o serie de elemente noi de care pur și simplu oamenii au rămas impresionati de cum prezintă ea și de felul cum dorește să se prezinte piesa de teatru din punctul ei de vedere. Rememorând această problemă mi-am dat seama că și atunci a fost o contribuție a ei la ideea cutare și la ideea prezentării piesei de teatru într-un anumit fel. Eu cred că din acest punct de vedere nu există nici un fel de divergențe între ei, nici mult chiar, ea îi însușii, îi ajută la activitatea lui. Este un fel de alimentator de idei pe care el le duce în continuare. E foarte interesant că din punct de vedere nu se poate găsi un cusur în legăturile dintre ei, totul pare a fi perfect.

De altă parte, acum, din nou au înflorit relațiile cu niște amici din R.D.G. care din nou îi vor face o vizită în luna august. Mi-au solicitat chiar să le traduc o scrisoare pe care au primit-o ei de la acei prieteni și Horvath dorește să facă o vizită acestui prieten și dacă se poate și mai încolo (după cum s-ar exprimat ei) în sensul că ar dori să plece și în Berlinul occidental dacă acel prieten ar putea să-i ajute. Nu știu în ce măsură ar fi aceasta o posibilitate reală, însă această dorință a fost a lui.

Bineînțeles că odată cu revenirea lui Horvath la Bistrița mă voi pune din nou în legătură cu el și voi continua cercetarea relațiilor pe care le are, în primul rând cu soția lui, pentru că trebuie să elucidiez, să văd ce este în realitate acolo, ce se întâmplă, deoarece s-ar putea să nu știu decât o jumătate sau poate nici atât. În orice caz vreau să-mi fie totul clar, să pot transface familia lui, să știu ce se întâmplă acolo.

M.: Ce ași dori eu? În legătură cu Horvath. De îndată ce își vor face apariția în localitate să știu ce fac și el și ea pe linia activității culturale, a cercului pe care el îl conduce de ani de zile. A cercului de la Casa de cultură. Mă interesează atât de mult că se adună în seara aceasta sau că se adună în

266

seara cealaltă ci propriu zis activitatea concretă, dacă sînt niște planuri, dacă sînt niște gînduri legate de anumite manifestări culturale făcute cu un anumit scop, cum o pregătire face Horvath și soția lui în vederea evenimentelor din acest an (Congresul PCR și a XXX-a aniversare). Deci, atît ceea ce material el încearcă să înjghebeze, să facă ceva, cît și ceea ce discută. Adică mă interesează activitatea care se constată, se urmărește, cît și ceea ce discută în diferite etape, faze, împrejurări ale acestei activități pe care el o conduce, o organizează. Adică: apare o hotărîre cum e de exemplu cea care a apărut cu privire la majorarea salariilor la anumite categorii de cetățeni. Măsura în care el se angajează la niște comentarii pe marginea acestei hotărîri. Sau sînt niște evenimente ca cele din Cipru. În ce măsură se angajează, cum comentează, de ce alte situații se leagă, pe seama cui le pune, cum le analizează, le difuzează, le amplifică. Sînt niște chestiuni legate de așa zise goluri în alimentație; unde lucrăți vă dăți seama că sînt niște chestiuni că merge prost într-un loc, merge mai puțin prost în altul, dar că nu-i bine nu se poate scrie cu roșu sau să se sublinieze că lucrurile merg perfect din acest punct de vedere, adică cum judecă, cum comentează, pe seama cui le pune, ce comparații face.

Vorbind despre evenimentele istorice pe care noi le sărbătorim în acest an, legată această problemă de preocupările lui, de niște discuții purtate de dv. mai înainte pe această problemă, de această chestiune care pe el îl frămîntă, a Transilvaniei. Nu pusă direct, oarecum pusă de dv. în mod provocator, dar abordată ca o problemă luată din Scînteia, din manifestările consacrate în diferite capitale ale lumii evenimentului pe care noi îl sărbătorim pentru că la aniversarea noastră în capitală diferite capitale au loc diferite simpozioane etc. care evocă drumul parcurs de poporul nostru în această perioadă. Deci abordate niște chestiuni fie sub forma unor întrebări, fie de a deschide o discuție despre aceasta, că vă preocupă, că ați citit, că nu înțelegeți niște chestiuni și îi cereți niște detalii, niște lămuriri. Deci aceste probleme să le rețineți. Vedeti dacă în contextul acestor evenimente el întreprinde ceva care să fie discordant de la ce spuneți dv. mai înainte, conduita noastră cinstită, legală, buna cuviință în conformitate cu normele care reglementează viața în această țară.

A doua chestiune. Dacă nu mă înșel, fiica lui a făcut cerere și urmează să plece în Ungaria.

P.: Mi caută să mascheze că ar avea prieteni acolo. Rude cred că nu au. Data trecută a fost problema aceasta cu Bihari pusă în cadrul grupei noastre de teatru și atunci fiind el prezent, nu s-au mai discutat probleme de genul acesta și a accentuat că a fost la Budapesta de Anul Nou, respectivi de Crăciun, însă a stat la hotel și a subliniat că a stat la hotel nu a stat la prieteni.

M.: Deci plecînd de la aceste chestiuni e bine ca în discuții să fie abordată această problemă, poate o prindeți cumva pe PIRT acum înainte de a pleca fiicăsa în Ungaria. Dacă n-au rude, dacă n-au prieteni la cine merge fetița, cum de descurcă acolo? Niște probleme de acestea. După ce se întoarce, noutăți cu privire la vizita făcută, situația comparativă cu noi, eventuale discuții care să vizeze evoluția relațiilor cu cei pe care i-a vizitat fiica, cum vîd evoluția relațiilor dintre cele două țări prietene și vecine, etc.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARI - 4 - CENTRALĂ

Adică, dacă apar niște chestiuni noi care ies în evidență prin dezacordul de la politica noastră internă și internațională. Deci aceasta în legătură cu Horvath.

26X

1 ex. la anexă
1 ex. dos. pers. "Popescu"
1 ex. la S.I. Bir. 2
RD/153/1096/1.08.1974